

Izstrādāta

saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 51 "Nacionālā meža monitoringa noteikumi" 10. punktu

Apstiprināta

ar Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" direktora 2022. gada 28. aprīļa rīkojumu Nr. 9-v,
pamatojoties uz Zemkopības ministrijas 2022. gada 27. aprīļa un
Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" Zinātniskās padomes 2022. gada 27. aprīļa saskaņojumiem

Mežsaimniecības biotisko riska faktoru monitoringa metodika

I Vispārīgie jautājumi

1. Mežsaimniecības biotisko riska faktoru monitoringa mērķis ir iegūt informāciju par bīstamāko meža slimību un kaitēkļu izplatību, kā arī informāciju par briežu dzimtas dzīvnieku mežaudzēm nodarītajiem bojājumiem un to populāciju blīvumu, laicīgi prognozēt apdraudējumu mežsaimniecībai un sagatavot rekomendācijas saimniecisko pasākumu plānošanai zaudējumu samazināšanai īstermiņā un ilgtermiņā.
2. Mežsaimniecības biotisko riska faktoru monitorings nodrošina statistisko informāciju par mežsaimniecības biotisko risku izplatību mežā un to kaitējuma apmēriem un izmaiņām laikā.
3. Mežsaimniecības biotisko riska faktoru monitoringa rezultātus var izmantot meža īpašnieki un meža īpašuma apsaimniekotāji, valsts pārvaldes un zinātniskās institūcijas.
4. Šajā metodikā norādītais parauglaukumu skaits var variēt atkarībā no pieejamā finansējuma. Samazinot parauglaukumu skaitu līdz norādītajai minimālajai robežai, samazinās rezultātu ticamība un pieaug risks nepamanīt iespējamo bojājumu risku.

II Mežsaimniecības biotisko riska faktoru monitoringa metožu bloki

5. Mežsaimniecības biotisko riska faktoru monitoringa pastāvīgā (sistemātiskā) daļa.
 - 5.1. Sistemātiski novērojumi I līmeņa meža veselības stāvokļa monitoringa parauglaukumos, novērtējot skuju, lapu graužēju kaitēkļu un stumbra kaitēkļu klātbūtni.
 - 5.2. Zemesdzīves kontrole stacionāros parauglaukumos ziemojošo kūniņu uzskaitē un stumbra kaitēkļu bojājumu uzskaitē ar transektu metodi.
 - 5.3. Feromonu slazdu izmantošana stacionāros parauglaukumos.
 - 5.4. Briežu dzimtas dzīvnieku mežaudzēm nodarīto bojājumu un to populācijas blīvuma novērtējums jaunaudzēs.
6. Mežsaimniecības biotisko riska faktoru monitoringa mainīgā (aktīvā) daļa.
 - 6.1. Meža īpašnieku un tiesisko valdītāju sniegtās informācijas apkopošana, pārbaude un precizēšana.
 - 6.2. Padziļināta izpēte masu savairošanās gadījumos.

III Mežsaimniecības biotisko riska faktoru monitoringa metožu apraksts

7. Mežsaimniecības biotisko riska faktoru monitorings I līmeņa meža veselības stāvokļa monitoringa parauglaukumos:
 - 7.1. Papildus I līmeņa meža veselības stāvokļa monitoringa mērījumu veikšanai tā parauglaukumos pēc bojājumiem, ekskrementiem, dažādām attīstības stadijām ik gadus tiek identificētas sekojošas skuju, lapu graužēju, stumbra, jaunaudžu kaitēkļu un kokaugu slimību sugas un aprakstīti to bojājumi, ja to darbība rada būtisku koku defoliāciju:
 - 7.1.1. skuju graužēji:
 - 7.1.1.1. priežu sprīžotājs;
 - 7.1.1.2. priežu parastā zāglapsene;

- 7.1.1.3. priežu rūsganā zāglapsene;
 - 7.1.1.4. priežu iedzeltenā zāglapsene;
 - 7.1.1.5. egļu mazā zāglapsene;
 - 7.1.1.6. priežu audžu tīklapsene;
 - 7.1.1.7. priežu pūcīte;
 - 7.1.1.8. priežu vērpējs;
 - 7.1.1.9. priežu sfings;
 - 7.1.1.10. egļu mūķene;
 - 7.1.1.11. egļu bruņuts;
 - 7.1.1.12. priežu īsskuju pangodiņš.
 - 7.1.2. lapu graužēji:
 - 7.1.2.1. ozolu mūķene;
 - 7.1.2.2. mazais salnsprīžmetis;
 - 7.1.2.3. lielais salnsprīžmetis;
 - 7.1.2.4. ozolu tinējs;
 - 7.1.2.5. bērzu vērpējs;
 - 7.1.2.6. ābeļu vērpējs;
 - 7.1.2.7. ievu tīklode;
 - 7.1.2.8. lauku maijvabole;
 - 7.1.2.9. meža maijvabole;
 - 7.1.2.10. ābolu zāglapsene.
 - 7.1.3. stumbra kaitēkļi:
 - 7.1.3.1. egļu astoņzobu mizgrauzis;
 - 7.1.3.2. egļu sešzobu mizgrauzis;
 - 7.1.3.3. galotņu sešzobu mizgrauzis;
 - 7.1.3.4. lūksngrauži;
 - 7.1.3.5. sveķotājsmecernieki;
 - 7.1.3.6. koksngrauži;
 - 7.1.3.7. ošu raibais lūksngrauzis;
 - 7.1.3.8. bērzu gremzdgrauzis.
 - 7.1.4. jaunaudzū un sēklu kaitēkļi:
 - 7.1.4.1. maijvaboles;
 - 7.1.4.2. smecernieki;
 - 7.1.4.3. sakņgrauži;
 - 7.1.4.4. tinēji;
 - 7.1.4.5. čiekuru svilnis;
 - 7.1.4.6. egļu čiekuru tinējs;
 - 7.1.4.7. priežu stādu tīklapsene.
 - 7.1.5. slimības:
 - 7.1.5.1. sakņu trupe;
 - 7.1.5.2. celmene;
 - 7.1.5.3. sveķu vēzis;
 - 7.1.5.4. skujbire;
 - 7.1.5.5. egles čiekuru rūsa.
 - 7.1.6. dzinumu apkodumi, stumbru mizas nobrāzumi:
 - 7.1.6.1. staltbriedis;
 - 7.1.6.2. alnis;
 - 7.1.6.3. stirna (ja identificējams).
- 7.2. Identificējamo sugu saraksts var tikt papildināts, iekļaujot sugas, kurām novērota masu savairošanās kādā no Latvijas reģioniem.

8. Zemsedzes kontrole un kaitēkļu uzskaitē pastāvīgos parauglaukumos un transektos.

8.1. Katrā LVMI Silava darbu plānošanas reģionā (bijušo Latvijas rajonu teritorijas) pastāvīgos parauglaukumos pavasarī tiek veikta kaitēkļu ziemojošo stadiju uzskaitē. Katrā parauglaukumā nejausi tiek izvēlēti desmit 1 m^2 lieli uzskaites laukumi. Pastāvīgos parauglaukumus ierīko vidēja vecuma priežu audzēs silā, mētrājā vai lānā, vienmērīgi nokļājot Latvijas teritoriju. Par parauglaukumu izvēlas viendabīgu, vismaz 1 ha lielu mežaudzi.

8.2. Veicot uzskaiti, katram uzskaites laukumam noņem sūnu, ķērpju (zemsegas) kārtu un rūpīgi pārmeklē visu uzskaites laukumu līdz augsnes minerālajai daļai. Uzskaites kartiņā atzīmē veselo un vizuāli bojāto vai parazitēto kūniņu (kāpuru vai citu attīstības stadiju) daudzumu. Pēc uzskaites laukuma pārbaudes sūnas nokļāj atpakaļ. Uzskaites laukumi konkrētajā parauglaukumā katru gadu tiek izvēlēti nejausi.

8.3. Latvijas dienvidaustrumu daļā (Krāslavas, Daugavpils plānošanas reģioni) veic rudens zemsedzes kontroli priežu audžu tīklapsenes savairošanās riska novērtēšanai. Katrā plānošanas reģionā veic $10\ 20 \times 20 \times 20$ cm kontrolrakumus, lai novērtētu priežu audžu tīklapsenes klātbūtni un savairošanās gadījumā eonimfu (diapauzējošie kāpuri) un pronimfu (kāpuri, kuri izlidos nākamajā sezonā) attiecību.

8.4. Katru gadu no 1. maija līdz 1. jūlijam tiek veiktas pavasara zemsedzes pārbaudes, uzskaitot sekojošus ziemojošos meža kaitēkļus:

8.4.1. priežu parastā zāglapsene;

8.4.2. priežu sprīžotājs;

8.4.3. priežu sfings;

8.4.4. priežu pūcīte;

8.4.5. priežu vērpējs;

8.4.6. priežu rūsganā zāglapsene;

8.4.7. priežu parastā zāglapsene.

8.5. Zemsedzes pārbaudes vietās veic koku vainaga defoliācijas novērtējumu ar 10% precizitāti.

8.6. Audzē, kurā iekārtots zemsedzes uzskaites pastāvīgais parauglaukums, veic arī priežu lūksngrauzu uzskaiti. Izvēlētajā uzskaites vietā iedzen mietu, ap kuru apļveida parauglaukumā ar rādiusu 1,78 m uzskaita visus priežu lūksngrauža papildbarošanās rezultātā nokritušos svaigos priežu dzinumus (ar zaļām skuļām). Pēc uzskaites visus nokritušos priežu dzinumus savāc un izmet ārpus uzskaites laukuma robežas. Katrā audzē lūksngrauzu uzskaiti veic 5 vienmērīgi izvietotos uzskaites laukumos. Priežu lūksngrauzu uzskaites katru gadu veic vienos un tajos pašos uzskaites laukumos, jo tādejādi nākamajā gadā visi nokritušie dzinumi ir uzskatāmi par svaigiem.

9. Stumbra kaitēkļu uzskaitē pastāvīgos parauglaukumos ar transektu metodi.

9.1. Uzskaiti veic, lai novērtētu egļu astoņzobu mizgrauža populāciju. Uzskaites metodi nepieciešamības gadījumā var izmantot citu stumbra kaitēkļu uzskaitēm pēc lokāliem meža bojājumiem vētru, snieglaužu, skuju, lapu grauzēju kaitēkļu savairošanās dēļ.

9.2. Uzskaiti veic 300-400 egļu audzēs (8-15 parauglaukumos katrā plānošanas reģionā), kuras atbilst sekojošiem kritērijiem:

9.2.1. audzes I stāva valdošās koku sugas vecums lielāks par 50 gadiem;

9.2.2. egles sastāva koeficients audzes sastāva formulā ir 7 un lielāks.

9.3. Mežaudzes tiek izvēlētas nejausi, nepieļaujot tādu mežaudžu iekļaušanu izlasē, kurās iepriekš zināmi stipri bojājumi.

9.4. Parauglaukumos uzskaita svaigi invadētos kokus, izmantojot transektu metodi.

9.4.1. Transekta sākumu brīvi izvēlas audzes malā. Pirms uzskaites sākšanas sagatavo vienu mietiņu uzskaites punkta iezīmēšanai. Transekta sākums uzskatāms par pirmo uzskaites punktu, un tajā iesprauž sagatavoto mietiņu.

9.4.2. Katrā uzskaites punktā novērtē 3 egles. Kā pirmo novērtē mietiņam tuvāko egli, pēc tam 2 novērtētajai eglei tuvākās egles.

9.4.3. Uzskaites kartiņā atzīmē novērtētās egles piederību diametra grupai ("L", ja diametrs lielāks vai vienāds ar 26 cm, "M" – ja diametrs ir mazāks par 26 cm).

9.4.4. Uzskaites kartiņā atzīmē, ja vai egle ir vai nav svaigi invadēta.

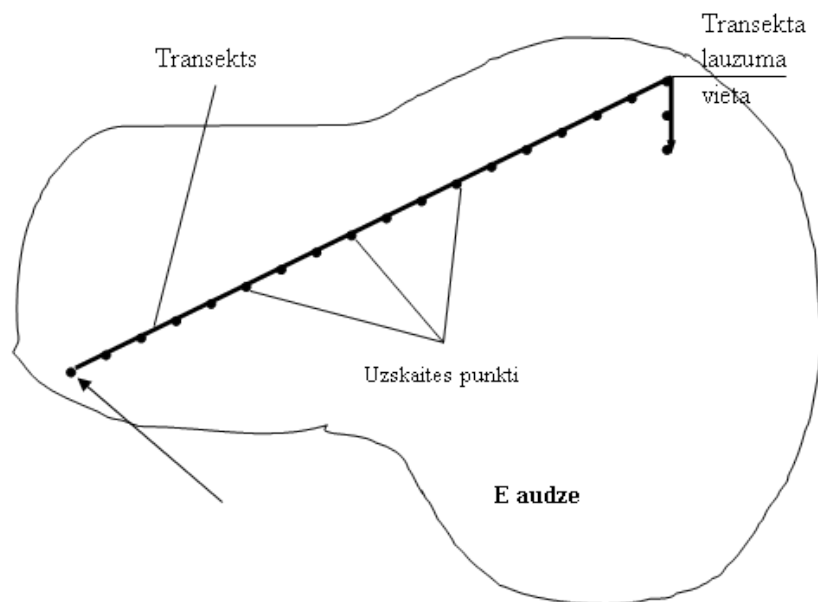
9.4.5. Ja tuvākā egle no uzskaites punkta atrodas tālāk par 4 m, uzskaiti konkrētā punktā neveic, un šis punkts uzskatāms par "tukšo" punktu (uzskaites kartiņā visās uzskaites punkta ailītēs ieraksta "X").

9.4.6. Ja pārējās egles no novērtētās egles atrodas tālāk par 4 m, tās neuzskaita, ievelkot uzskaites kartiņas attiecīgajā ailītē "X".

9.4.7. Kad koki pirmajā uzskaites punktā uzskaitīti, izvēlas transekta virzienu (azimutu), perpendikulāri potenciālajam mizgraužu avotam (svaigai egļu vējgāzei vai savairošanās ligzdai, meža sienai, ciršanas atlieku zaru kaudzēm u.c.), vai brīvi izvēlētu virzienu, ja šāda potenciālā avota nav. Izņem mietiņu, ar soļiem transekta virzienā nomēra 10 m un iesprauž mietiņu. Šis ir otrais uzskaites punkts.

9.4.8. Kopējais transekta garums ir 30 uzskaites punkti (290 m). Ja transekts ir garāks par konkrētās mežaudzes garumu, transekta līniju drīkst lauzt, atzīmējot jauno virzienu (azimutu) uzskaites kartiņā. Uzskaites laukuma shematiskais attēlojums dots 1. attēlā.

9.4.9. Uzskaita tikai egļu astoņzobu mizgrauža svaigi invadētas egles. Par svaigi invadētām eglēm uzskatāmas egles, kuras vizuāli izskatās veselas (egles vainags – skujas ir zaļas un nav redzami mizas bojājumi), bet to mizā ir redzamas sekmīgas mizgrauža invāzijas pazīmes (brūni mizas milti pie egles sakņu kakla un mizgrauža ieskrejas bez sveķojuma).

1. attēls. Egļu astoņzobu mizgrauža svaigi invadēto egļu uzskaites laukuma shematiskais attēlojums.

10. Feromonu slazdu izmatošana stacionāros parauglaukumos.

10.1. Feromonu slazdus izmanto kaitēkļu sugām, kuru uzskaitēi nav izmantojama zemeszemes kontrole.

10.2. Ar feromonu slazdiem veic egļu mūķenes un ozolu mūķenes monitoringu.

10.2.1. Uzskaiti veic tajos pašos parauglaukumos, kur veikta zemsedzes kontrole, līdz 1. jūlijam izvietojot 3 tilpuma slazdus un sintētiskā dzimuma feromona dispenserus (pievilinātājus).

10.2.2. Noķerto tauriņu skaitu nosaka lidošanas aktivitātes beigās pie slazdu novākšanas. Slazdus novāc līdz no 1. līdz 15. septembrim.

10.3. Ar feromonu slazdiem veic egļu astoņzobu mizgraužu monitoringu, katrā plānošanas reģionā izvietojot 1 parauglaukumu.

10.3.1. Parauglaukumus iekārto svaigās skujuķoku cirmās, kuras izstrādātas ne agrāk kā iepriekšējā gada 1. novembrī, cirmā izvietojot 3 feromonu slazdus.

10.3.2. Monitoringam izmanto tāfeļslazdus ar agregācijas feromona dispenseru.

10.3.3. Slazdus neizvieto tuvāk par 30 m no augošanas egles.

10.3.4. Reizi divos mēnešos maina feromonu dispenseru, izņemot gadījumus, ja tiek izmantoti ilgstošai lietošanai paredzētie dispenseru.

10.3.5. Slazdus izliek līdz 1. maijam un novāc pēc 1. septembra.

10.3.6. Slazdus tīra un vaboles uzskaita reizi nedēļā.

10.4. Egļu astoņzobu mizgrauža lidošanas sākuma monitorings tiek veikts 5 parauglaukumos: Ventpils vai Talsu plānošanas reģionā, Kuldīgas vai Saldus plānošanas reģionā, Rīgas vai Ogres plānošanas reģionā, Valkas vai Valmieras plānošanas reģionā, Krāslavas vai Daugavpils plānošanas reģionā.

10.4.1. Slazdus izvieto mežā 1. aprīlī.

10.4.2. Slazdi tiek pārbaudīti reizi dienā, līdz slazdos tiek konstatētas pirmās vaboles.

11. Kaitēkļu un slimību reģistrēšana I līmeņa meža veselības monitoringa un meža resursu monitoringa ietvaros.

11.1. Veicot koku veselības novērtējumu I līmeņa meža veselības monitoringa un meža resursu monitoringa ietvaros, vispirms tiek novērtēti bojā gājušie koki. Vizuāli tiek novērtēts koku stumbrs 1-2 m augstumā, meklējot stumbra kaitēkļu ieskrejas un izskrejas. Konstatējot stumbra kaitēkļu klātbūtni, tiek noņemts koka mizas paraugs (ne mazāks par 20 × 30 cm) un pēc eju galerijām noteiktas kaitēkļu sugas. Ja parauglaukumā egļu vai priežu audzēs konstatēti vairāk kā 2 svaigi kaltoši koki, kuros konstatētas agresīvas stumbra kaitēkļu sugas (egļu astoņzobu mizgrauzis, galotņu sešzobu mizgrauzis, sveķotājsmecernieki), mežaudzē, kurā iekrīt parauglaukums, veic koku uzskaiti ar transektu metodi.

11.2. Ja I līmeņa meža veselības monitoringā audzes vidējā defoliācija pārsniedz 25%, tiek novērtēta skuju/lapu grauzēju kaitēkļu klātbūtne. Par skuju/lapu grauzēju klātbūtni liecina lapotnes nograuzums uz vēja nolauztiem zariņiem, nokritušas daļēji apēstas skujas/lapas, ekskrementu kaudzītes zirnekļu tīklos, liels kāpuru, kūniņu (kokonu), olu daudzums uz koku stumbriem, paaugā vai zemsegā, liels imago daudzums audzē (tauriņi, zāglapsenes). Kaitīgais organisms tiek identificēts pēc raksturīgā bojājuma vai pēc kādas no attīstības stadijām.

11.3. Veicot koku veselības novērtējumu I līmeņa meža veselības monitoringa un meža resursu monitoringa ietvaros, kokiem ar izteiktu zemu vitalitāti pārbauda sēņu slimību klātbūtni – augļķermeņu vai rizomorfu esamību pie sakņu kakla. Ozoliem pārbauda akūtās ozolu kalšanas simptomus (darvveidīgus izdalījumus no koka stumbra).

11.4. Priežu jaunaudzēs līdz 15 gadu vecumam novērtē skujbires, priežu skuju rūsas un citu skuju slimību klātesamību. Par skujbires inficētiem kokiem atzīstami koki, kuriem skujbires rezultātā nobirst 2 gadus un jaunākas skujas.

12. Briežu dzimtas dzīvnieku mežaudzēm nodarīto bojājumu un to populācijas blīvuma novērtējums jaunaudzēs.

12.1. Novērtējumu veic, lai:

- 12.1.1. vērtētu briežu dzimtas dzīvnieku (staltbriežu, stirnu un aļņu) populāciju blīvumu un struktūru un to nodarītos bojājumus priežu, egļu un apšu jaunaudzēs;
- 12.1.2. noskaidrotu šo audžu attīstību (sukcesiju) ikgadēju bojājumu ietekmē.
- 12.2. Novērtējumam nepieciešamo uzskaiti veic iespējami īsā periodā starp sniega nokušanu un veģetācijas saplaukšanu.
- 12.3. Uzskaitēi izvēlas priežu, egļu un apšu audzes, kuras pirmās uzmērīšanas reizē atbilst sekojošiem kritērijiem:
- 12.3.1. egļu audzēs I stāva valdošās koku sugas vecums līdz 35 gadi;
- 12.3.2. priežu audzēs I stāva valdošās koku sugas vecums līdz 15 gadi;
- 12.3.3. apšu audzēs I stāva valdošās koku sugas vecums līdz 15 gadi.
- 12.3.4. valdošās sugas koki audzes sastāvā ir vairāk par 50% pēc koku skaita jeb vismaz 7 pēc audzes sastāva formulas.
- 12.4. Uzskaites vienība ir iepriekš minēto audžu nogabals neatkarīgi no meža īpašuma formas.
- 12.5. Uzskaiti veic vismaz 600 izvēlētos nogabalos, kuri vienmērīgi izvietoti Latvijas teritorijā. Nogabalu skaits izvēlēts sekojošā attiecībā: $\frac{1}{3}$ egļu audzes, $\frac{1}{3}$ priežu audzes, $\frac{1}{3}$ apšu audzes.
- 12.6. Uzskaiti katru gadu atkārtoti vienās un tajās pašās audzēs. Ja audzes vecums ir pārsniedzis priedēm un apsēm 20 gadus un eglēm 40 gadus, vai ja pēc to apsekošanas dabā valdošās sugas koki pētāmā audzē nav konstatēti (vai ir tikai dažos parauglaukumos, bet vairākumā parauglaukumu iztrūkst), sākotnēji izvēlēto nogabalu aizstāj ar citu 12.3. punktā minētajiem kritērijiem atbilstošu tās pašas valdošās sugas audzi un uzskaiti veic tajā.
- 12.7. Bojājumu uzskaitēi nepiemēroto audžu aizstāšanai izvēlas nogabalus pēc iespējas 3 km rādiusā ap nomaināmo nogabalu. Ja šajā areālā nav piemērotu audžu, tad tās atlasa 3 km rādiusā ap kādu citu no jau apsekojamām jaunaudzēm.
- 12.8. Nogabalā, kurš izvēlēts uzskaitēi, ierīko aplveida uzskaites parauglaukumus:
- 12.8.1. katra parauglaukuma platība ir 100 m²;
- 12.8.2. ja nogabala platība nerasniedz 1 ha, koku uzskaiti veic 4 parauglaukumos;
- 12.8.3. nogabalos, kuru platība pārsniedz 1 ha, parauglaukumu skaitu aprēķina 5% no konkrētā nogabala platības izdalot ar 100 un noapaļojot līdz veselam skaitlim;
- 12.8.4. parauglaukumus audzē izvietoj pēc acumēra, vienmērīgi, dabā neiezīmējot;
- 12.8.5. parauglaukumos veic jaunaudzes I stāva priežu, egļu un apšu svaigo (iepriekšējā ziema un pavasaris) koku bojājumu uzskaiti un briežu dzimtas dzīvnieku ekskrementu uzskaiti;
- 12.8.6. atkārtoti apsekojot audzi, parauglaukumu izvietojumu saglabā iespējami tuvu iepriekšējam, izmantojot GPS iekārtā fiksētas koordinātas.
- 12.9. Jaunaudzes I stāva priežu, egļu un apšu svaigo (iepriekšējā ziema un pavasaris) koku bojājumu uzskaiti veic sekojošā sadalījumā:
- 12.9.1. koks nebojāts;
- 12.9.2. koks viegli bojāts (konstatēti atsevišķi svaigi mizas nobrāzumi un dzinumu apkodumi);
- 12.9.3. koks stipri bojāts (mizas bojājumi 50-80% no stumbra perimetra, bojāti vairāk kā 50% dzinumu, galotne vesela);
- 12.9.4. koks iznīcināts (mizas bojājumi vairāk kā 80% no stumbra perimetra, nolauzta galotne);
- 12.9.5. koks nokaltis iepriekšējā gada bojājumu rezultātā.
- 12.10. Parauglaukumos uzskaita pameža un paaugas kokus un krūmus, novērtējot arī to vidējo augstumu.
- 12.11. Parauglaukumos reģistrē visas briežu dzimtas dzīvnieku ekskrementu kaudzītes sadalījumā pa dzīvnieku sugām.
- 12.12. Aļņu un staltbriežu ekskrementu kaudzītes diferencē četrās kategorijās:
- 12.12.1. bullis;

- 12.12.2. govsi;
- 12.12.3. teļš;
- 12.12.4. dzimums un/vai vecums nav pārliecinoši nosakāms.

12.13. Informācija par briežu dzimtas dzīvnieku bojājumiem meža ekosistēmās izmantojama analīzei saistībā ar:

- 12.13.1. meža resursu stāvokli un dinamiku attiecīgajā reģionā;
- 12.13.2. zemes lietotāju saimniecisko darbību (mežsaimniecība, lauksaimniecība, transporta infrastruktūra);
- 12.13.3. aizsardzības pasākumiem pret koku bojāšanu;
- 12.13.4. savvaļas dzīvnieku sugu daudzveidību (stargsugu konkurence, plēsēju ietekme);
- 12.13.5. medījamo pārnadžu populāciju struktūru un dinamiku;
- 12.13.6. medību slodzi un dzīvnieku piebarošanu, kā arī medību tiesību izmantošanu un apriti.

13. Meža īpašnieku un tiesisko valdītāju sniegtās informācijas apkopošana, pārbaude un precizēšana.

- 13.1. Saņemot informāciju par iespējamu kaitēkļu savairošanos mežā, tiek veikta konkrētās mežaudzes apsekošana, novērtējot meža kaitēkļu klātbūtni, sugu, bojājuma apjomu, masveida savairošanās risku, konkrētās mežaudzes apdraudējumu un apdraudējumu reģionālā līmenī.
- 13.2. Pēc bojātās teritorijas apsekošanas pēc meža īpašnieka un tiesiskā valdītāja pieprasījuma tiek sagatavotas rekomendācijas kaitēkļu vai slimību bojājumu ierobežošanai.

14. Padziļināta izpēte masu savairošanās gadījumos.

- 14.1. Kaitēkļu masu savairošanās gadījumā vai identificējot tās risku tiek veikta padziļināta izpēte un sniegtas rekomendācijas preventīvajiem pasākumiem un kaitējuma mazināšanai.
- 14.2. Konkrēti uzdevumi padziļinātai izpētei tiek definēti, pamatojoties uz kaitējošā organisma bioloģiju, respektējot reģionālo apdraudējumu un saskaņā ar izpētei pieejamo finansējumu.
- 14.3. Ikvienas kaitēkļu masu savairošanās gadījumā tiek organizēta zinātnieku un praktiķu ārkārtas darba grupa situācijas novērtēšanai un priekšlikumu izstrādei ikreizējas rīcības noteikšanai.

15. Informācija par mežsaimniecības biotisko riska faktoru monitoringa rezultātiem.

15.1. Katru gadu līdz 1. aprīlim tiek sagatavoti ikgadējie pārskati par:

- 15.1.1. saimnieciski nozīmīgāko stumbra, skuju un lapu grauzēju kaitēkļu, meža slimību izplatību iepriekšējā gadā un dinamiku iepriekšējo piecu gadu periodā;
- 15.1.2. briežu dzimtas dzīvnieku mežaudzēm nodarīto postījumu apjomu iepriekšējā gadā un dinamiku iepriekšējo piecu gadu periodā.

15.2. Katru gadu līdz 15. jūlijam Zemkopības ministrijā un Valsts meža dienestā tiek iesniegta informācija par meža kaitēkļu un slimību izplatību attiecīgā gada pirmajā pusgadā un to izplatības prognozēm, kā arī nekavējoties – informācija par konstatēto straujas meža kaitēkļu vai slimību savairošanās risku.

15.3. LVMI Silava mājas lapā www.silava.lv sadaļā “Nacionālais meža monitorings” tiek ievietoti ikgadējie pārskati, kā arī operatīvā informācija par slimību un kaitēkļu masveida savairošanos. Saite uz šo informāciju tiek nosūtīta elektroniski pēc meža nozares dalībnieku pieprasījuma.